

ถาม-ตอบ AEC

ฝ่ายวิจัยธุรกิจ
มกราคม 2555

ตัวอย่างของธุรกิจการศึกษาไทยสู่ประตู AEC ที่เปิดกว้าง

ถาม : หลังจากการเปิดเสรีภายใต้ AEC ในปี 2558 บทบาทของธุรกิจการศึกษาคาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เนื่องจากการศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน รวมถึงเพิ่มศักยภาพในการขยายการค้าและการลงทุนไปยังตลาดอาเซียน ก่อนเวลานั้นหมายถึงอยากทราบว่าปัจจุบันวงการการศึกษาไทยอยู่ตรงไหนในอาเซียน ?

ตอบ : เมื่อเทียบกับหลายประเทศในอาเซียนแล้ว วงการการศึกษาไทยนับว่ามีศักยภาพสูงเป็นอันดับต้นๆ โดยมีมหาวิทยาลัย 2 แห่งของไทยติดอันดับมหาวิทยาลัยดีที่สุดในโลก 400 อันดับแรกของโลกปี 2554 ซึ่งจัดอันดับพร้อมทั้งให้คะแนนโดย Quacquarelli Symonds (QS) นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยของไทยยังได้รับความนิยมในฐานะที่เป็นจุดหมายของการศึกษาต่อของนักศึกษาประเทศเพื่อนบ้านทั้ง สปป.ลาว กัมพูชา และพม่า ขณะที่ภาษาไทยเองก็เริ่มเป็นที่นิยมในการเรียนเช่นเดียวกัน เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านมองว่าภาษาไทยมีความสำคัญในการสื่อสารและการจ้างงาน จนมีนักวิเคราะห์บางรายมองว่าที่ตั้งของไทยซึ่งอยู่ใจกลางของอาเซียนเป็นปัจจัยเอื้อให้เมื่อเปิด AEC แล้ว ภาษาไทยอาจกลายเป็นภาษากลางของอาเซียนทัดเทียมภาษาอังกฤษเลยทีเดียว อันจะยิ่งดึงดูดให้นักศึกษาจากประเทศอื่นๆ ในอาเซียนเดินทางเข้ามาศึกษาต่อในไทยมากขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อธุรกิจด้านการศึกษาของไทย อย่างไรก็ตาม หลังจากการเปิด AEC วงการการศึกษาไทยอาจต้องเผชิญคู่แข่งอย่างสิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ซึ่งมีข้อได้เปรียบตรงที่เมื่อมองโดยภาพรวมแล้วทักษะการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางของโลกอยู่ในระดับดีกว่าไทย

อันดับมหาวิทยาลัยในอาเซียนจากการจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดของโลก*

	คะแนน	อันดับ
National University of Singapore (สิงคโปร์)	84.1	28
Nanyang Technological University (สิงคโปร์)	72.5	58
Universiti Malaya (มาเลเซีย)	50.9	167
Chulalongkorn University (ไทย)	50.7	171
University of Indonesia (อินโดนีเซีย)	45.1	217
Mahidol University (ไทย)	43.1	229
Universiti Kebangsaan Malaysia (มาเลเซีย)	39.2	279
University of the Philippines (ฟิลิปปินส์)	34.4	332
Universiti Sains Malaysia (มาเลเซีย)	34.3	335
Universiti Putra Malaysia (มาเลเซีย)	32.2	358
Ateneo de Manila University (ฟิลิปปินส์)	31.2	360

ประเทศ	มาเลเซีย	ไทย	สิงคโปร์	ฟิลิปปินส์	อินโดนีเซีย
จำนวน	4	2	2	2	1

ที่มา : Quacquarelli Symonds (QS)

หมายเหตุ : * การจัดอันดับวัดจากขนาด อายุ ความมีชื่อเสียงทางวิชาการ นักศึกษา ความมีชื่อเสียงในการวิจัย และความเป็นนานาชาติ

ถาม : การปรับตัวด้านการศึกษาของไทยเพื่อรองรับการเปิด AEC จะส่งผลอย่างไรกับใครบ้าง ?

ตอบ : สถาบันการศึกษาของไทยหลายแห่งเริ่มดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อรองรับการเปิด AEC ไม่ว่าจะเป็นการเปิดหลักสูตรนานาชาติเพื่อดึงดูดนักศึกษาในอาเซียนมาเรียนในไทยมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการเตรียมโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทยและประเทศอื่นๆ ในอาเซียน โดยจะจัดสรรทุนให้นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยไปศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศอื่นในอาเซียน และถ่ายโอนหน่วยกิตกลับมายังสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดในไทย ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาในอาเซียนมีความรู้และความเข้าใจในวัฒนธรรมของประเทศในกลุ่มยิ่งขึ้น อันเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการขยายการค้าธุรกิจไปยังตลาดอาเซียนซึ่งจะเปิดกว้างในอนาคต นอกจากนี้ ล่าสุดกระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งโครงการ “พ.ศ. 2555 ปีแห่งการพูดภาษาอังกฤษ (English Speaking Year 2012)” ขึ้น ซึ่งกระทรวงฯ ได้ขอความร่วมมือสถานศึกษาในสังกัดให้กำหนดให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษกันในวันจันทร์ของทุกสัปดาห์ เพื่อฝึกฝนให้สามารถสื่อสารกับเพื่อนบ้านในอาเซียนรวมถึงทั่วโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีนโยบายเปลี่ยนแปลงเวลาเปิดเทอมของสถาบันการศึกษาในไทยให้ตรงกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน โดยภาคเรียนที่ 1 อยู่ระหว่างเดือนกันยายน-ธันวาคม และภาคเรียนที่ 2 อยู่ระหว่างเดือนมกราคม-พฤษภาคม เพื่อให้เอื้อต่อการถ่ายโอนหน่วยกิตของนักศึกษาที่ไปเรียนต่อต่างประเทศหรือนักศึกษาต่างชาติที่มาเรียนในไทย

ถาม : โอกาสและอุปสรรคของผู้ประกอบการธุรกิจการศึกษาที่ต้องการขยายตลาดไปยังประเทศอื่นในอาเซียนมีอะไรบ้าง ?

ตอบ : ผู้ประกอบการธุรกิจการศึกษายังมีโอกาสขยายตลาดอีกมากหากพิจารณาจากความต้องการทางการศึกษาที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรอาเซียน โดยหลังจากเปิด AEC แล้ว ผู้ประกอบการไทยสามารถดำเนินกิจการหลากหลายรูปแบบได้ง่ายขึ้น อาทิ การให้บริการการศึกษาแบบออนไลน์ การตั้งสถาบันการศึกษาหรือวิทยาเขตในอาเซียน รวมทั้งการส่งบุคลากรครูไปสอนยังประเทศต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการบริการด้านการศึกษาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การเปิดเสรีภายใต้ AEC ด้านการศึกษาอาจต้องเผชิญกับข้อจำกัดด้านกฎหมายของประเทศต่างๆ อาทิ การจำกัดจำนวนผู้ให้บริการด้านการศึกษา สิทธิในการถือครองที่ดินของนักลงทุนต่างชาติ มาตรการด้านภาษีที่ไม่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจดังกล่าวของนักลงทุนต่างชาติ และการขอใบอนุญาตดำเนินการให้บริการ ทั้งนี้ การเปิดเสรีด้านการให้บริการการศึกษาจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากประเทศสมาชิกในการแก้ไขกฎหมายบางข้อให้เอื้อต่อการลงทุนของต่างชาติมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้ประกอบการก็ควรให้ความสำคัญกับความหลากหลายของวัฒนธรรมของประเทศในอาเซียนที่ต้องการขยายตลาด เพื่อประกอบการวางนโยบายด้านต่างๆ ของสถานศึกษา อาทิ คอร์สที่เปิดสอน รวมทั้งกฎระเบียบต่างๆ